

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool - De Regenboog te WONDELGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21295
Instelling Stedelijke Basisschool - De Regenboog
Directeur Kristof DE WAEGEMAEKER
Adres Sint-Sebastiaanstraat 8 - 9032 WONDELGEM
Telefoon 09-253.84.19
Fax 09-253.22.43
E-mail regenboog@gent.be
Website www.regenboog.gent.be

Bestuur van de instelling Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding
Adres Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Nexus Gandae
Adres Neermeerskaai 2 - 9000 GENT

CLB iCLB Gent
Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 23-03-2015, 24-03-2015, 26-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 26-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling 22-04-2015

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Katrien DE ROO
Teamleden Johan KETS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Leerbegeleiding	17
4.2 Rapporteringspraktijk.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Stedelijke Basisschool 'De Regenboog' ligt in het centrum van Wondelgem en maakt deel uit van de scholengemeenschap 'Nexus Gandae'. De school telt ongeveer 380 kinderen. Ongeveer de helft woont in Wondelgem zelf, de anderen komen vooral uit de aangrenzende gemeenten. Een groot aantal kinderen is van vreemde origine. De school kent de laatste jaren een sterke aangroei en is daardoor genoodzaakt om gebruik te maken van containerklassen. Die staan opgesteld op een OCMW-terrein van de stad, schuin tegenover de school. Er zijn bouwplannen, maar die laten nog even op zich wachten. De school profileert zich als een Eco-school, milieu-educatie en het gezondheids- en veiligheidsbeleid zijn daarbij belangrijke pijlers. De school heeft van haar speelplaats een speeltuin gemaakt, waar kinderen zich kunnen uitleven, maar ook een rustig plekje kunnen opzoeken.

Op basis van het vooronderzoek op 16 maart 2015 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningen van de kleuterafdeling om voor Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie nagestreefd en bereikt worden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk. Ze onderzocht aspecten van het algemeen beleid en een selectie van overige erkenningsvoorwaarden. Ten slotte ging ze ook na in welke mate de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

De leerkrachten van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor zowel Nederlands als wereldoriëntatie voldoende na. De kleuteronderwijzers plannen hun activiteiten in een vast weekschema. In het nieuw digitaal agendasyteem noteren zij de onderwerpen en leerplandoelen per leergebied en ook soms een kort lesverloop. Ze zorgen voor een doelgericht geïntegreerd en vrij evenwichtig aanbod. Ze creëren uitdagende en gepaste ontwikkelingskansen. De stimulerende begeleidingsstijl bevordert het leren van de kinderen. Binnen een traject met de pedagogische begeleiding zijn ze op zoek om het nieuw digitaal planningsinstrument goed te leren gebruiken en te werken aan de taalvaardigheid van de (anderstalige) kleuters. Dit jaar zijn ze ook gestart met een nieuw kindvolgsysteem. Het is een vrij uitgebreid document waar alle ontwikkelingsaspecten zijn in opgenomen. De meesten geloven dat ze daarmee de ontwikkeling van het kind goed kunnen volgen om gerichte ondersteuning te bieden.

In de lagere afdeling bereiken de leerkrachten met hun leerlingen voor het leergebied Nederlands de eindtermen in voldoende mate. Het leergebied krijgt door een consequent, maar toch kritisch gebruik van het onderwijsleerpakket een doelgerichte, vrij evenwichtige en gradueel opgebouwde invulling. De leerkrachten passen bepaalde leerstofonderdelen en toetsen aan. Het team heeft veel aandacht voor woordenschat en leesbevordering. Het gebruikt daarvoor verschillende leesvormen. In de instructiegroepen krijgen de leerlingen zoveel als mogelijk onderwijs op maat. De planningsdocumenten zijn over het algemeen weinig functioneel, ze geven maar in beperkte mate weer wat er precies in de les zal gebeuren.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Het team zette een eerste stap om de thema's beter te laten aansluiten bij de leerplandoelen. Maar deze methodiek wordt divers toegepast en biedt nog geen garantie voor een volledig en gradueel opgebouwd aanbod over de klasgroepen heen. Het onderwijs is bij sommigen nog te weinig afgestemd op de uitgangspunten van de eindtermen en de visie van het leerplan. De leerinhouden zijn vaak niet aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen en worden overwegend cursorisch aangeboden. Toch zijn er ook voorbeelden in de school van goed wereldoriënterend onderwijs. Het is waardevol dat er op school- en klasniveau aandacht gaat naar het bijbrengen van goede gewoonten op het vlak van milieu, gezondheid en verkeer. Tijd- en ruimtekaders krijgen in de meeste klassen een plaats, maar kunnen een functionelere rol spelen. Actualiteit kan in verschillende groepen nog een prominentere plaats innemen. De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie focust vooral op kennis, bestrijkt niet alle domeinen en is in meerdere klassen te

weinig afgestemd op relevante leerplandoelen. Voor een breder spectrum aan evaluatiemethoden zijn er in de meeste klassen nog groeikansen.

De leerbegeleiding is degelijk uitgewerkt en gebaseerd op een transparant en goed gestructureerd zorgbeleid. De zorgcoördinator stuurt samen met de brugfiguur en de directeur de zorgbrede werking. De zorgvisie en de fasen van het zorgcontinuüm zijn door de teamleden gekend. De school kiest ervoor om het grootste aantal SES-lestijden te investeren in het verkleinen van groepen in de kleuterafdeling en om instructiegroepen te maken voor Nederlands en wiskunde in de lagere afdeling. Alle groepsleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de basiszorg en de verhoogde zorg. In sommige groepen kan de differentiatie nog aan belang winnen. Het zorgteam biedt ondersteuning op school-, leerkracht- en leerlingenniveau, maar vervult ook een belangrijke rol naar de ouders.

Voor de interne rapportering verzamelt het team gegevens in het digitaal volgsysteem. Het rapport voor de leerlingen van de lagere school is voor verbetering vatbaar. Het geeft geen volledig beeld van de ontwikkeling van het kind. Niet alle leergebieden of domeinen zijn erin opgenomen. Het attituderapport geeft informatie over aspecten van sociale vaardigheden en leren leren. Jaarlijks zijn er infoavonden en twee of drie officiële oudercontacten, maar de drempel is laag en er zijn dagelijks contacten mogelijk tussen de ouders en de school.

De directeur leidt de school op een participatieve wijze. Hij laat zich bijstaan door het beleids- en zorgteam. Er zijn ook werkgroepen actief. Elk jaar staan er een aantal prioriteiten in de kijker. Daarbij kunnen een gerichte selectie, een duidelijk tijdspad, concrete doelen en acties en tussentijdse evaluaties nog voor meer diepgang zorgen. Tijdens de teamvergaderingen is er ruimte voor overleg en inspraak. De meeste teamleden pleiten voor een meer rechtlijnig beleid met heldere afspraken die worden opgevolgd. Naast tevredenheidsonderzoeken kunnen outputgegevens nog een belangrijkere rol spelen in de kwaliteitszorg van de school.

Voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne krijgt de school een gunstig advies. Toch zijn er een aantal verbeterpunten. Zo is onder meer de zonwering van een aantal klassen al jarenlang stuk en wordt maar niet hersteld.

De school voldoet aan de selectie van overige erkenningsvoorwaarden en mits een kleine aanpassing, ook aan de overige regelgeving.

De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Deze afdeling komt haar inspanningsverplichting na. De kleuters krijgen het onderwijsaanbod waar ze recht op hebben. Voor de lagere afdeling luidt het advies gunstig beperkt in de tijd. Deze afdeling voldoet nog niet aan haar resultaatsverplichting om de eindtermen voor wereldoriëntatie met zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. Voor het leergebied Nederlands voldoet de lagere afdeling aan haar maatschappelijke opdracht. Het inspectieteam wenst de school alle succes bij het wegwerken van het tekort.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De leerkrachten plannen een doelgericht onderwijsaanbod waarbinnen kleuters voldoende kansen krijgen om op een betrokken manier taalvaardigheden te verwerven. Hierbij krijgen de verschillende domeinen evenwichtig aandacht. De begeleidingsstijl van de leerkrachten stimuleert de ontwikkeling van de kinderen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De leerkrachten voorzien een vrij evenwichtig samengesteld en uitdagend onderwijsaanbod dat aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Exploreren en experimenteren staan centraal in het onderwijsleerproces.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuterleidsters plannen hun aanbod en houden daarbij rekening met de leerplandoelen. Het doelenboek van het eigen net vormt het referentiekader. Bij elk thema houden ze een brainstorm, plannen ze doelgericht activiteiten uit de verschillende leergebieden en brengen dit over in een vast weekschema. Per activiteit selecteren zij een aantal focusdoelen.

Sedert dit jaar gebruiken ze daarvoor een gezamenlijk digitaal systeem. Ze krijgen daarbij ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Voor sommigen was de overstap niet vanzelfsprekend, maar nu zijn de meesten er toch goed mee op weg. Hoewel het traject nog niet volledig is afgerond, heeft het toch al enigszins een positief effect op de volledigheid van het aanbod. De leerkrachten kunnen nagaan welke doelen er nog te weinig aandacht kregen en sturen op basis daarvan hun aanbod bij.

De onderwerpen van de thema's, de gevarieerde inhouden, de klasorganisatie en de dagelijks weerkerende activiteiten geven indicaties dat alle domeinen van Nederlands en de meeste van wereldoriëntatie voldoende kansen krijgen.

Door de thematische benadering zorgen de teamleden ervoor dat ze de doelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in samenhang met de doelen van andere leergebieden nastreven. Naast de vaste - vooral kalendergebonden - thema's kiezen sommige teamleden soms voor minder voor de hand liggende thema's. De leerkrachten plannen ook inhouden vanuit de interesse van de kleuters en occasionele gebeurtenissen.

De leerkrachten vullen de thema's elk op hun eigen manier in. Ze houden daarbij rekening met de inbreng van de kinderen of leggen zelf bepaalde accenten. Informeel weten de teamleden wel wat er in een andere klas leeft, maar een echte afstemming op elkaar is er niet. Daardoor is de doorgaande lijn niet gegarandeerd.

Enkele leerkrachten stellen bij de thema's heel expliciet de streefwoordenschat

voorop, maar niet iedereen heeft daar even uitdrukkelijk aandacht voor. Afspraken waardoor ze bij gemeenschappelijke thema's de functionele woordenschat gradueel opbouwen, zijn er niet. De leerkrachten creëren zowel tijdens begeleide als zelfstandige activiteiten ruime kansen om de spreek- en luistervaardigheid bij de kleuters in allerlei communicatieve situaties te ontwikkelen. In alle kleuterklassen ondersteunen niet-talige en talige visuele boodschappen de ontlukende geletterdheid. Illustratief hiervoor zijn onder meer het veelvuldig gebruik van pictogrammen en stappenplannen. Voor de oudste kleuters voorziet de leerkracht activiteiten in een letter- en schrijfhoek. Alle kleuters krijgen via een specifiek programma voorbereidende schrijfoefeningen. De gymleerkracht neemt daarbij het voortouw. Er is algemeen een sterk inhoudelijk aanbod met veel aandacht voor waarnemen, exploreren en experimenteren. Voor het domein techniek laten de meeste teamleden nog kansen liggen. Ze zijn nog te weinig vertrouwd met de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen en integreren aspecten van techniek nog weinig in hun thema's. Tijdens de keuzeactiviteiten of 'werktijden' kunnen de kleuters kiezen uit een ruim aanbod. In de meeste klassen zijn er veel interessante hoeken, waar kinderen zelfstandig kunnen spelen en werken. Soms kan de invulling nog meer gelinkt zijn aan het lopende thema.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De kleuterschool werkt met gemengde leeftijdsgroepen, telkens twee leeftijden per klas, in deze school 'nesten' genoemd. De structuur van onderbouw (K0-K1), tussenbouw (K1-K2) en bovenbouw (K2-K3) zorgt er voor dat kinderen op basis van hun ontwikkelingsniveau in een oudere of jongere groep kunnen functioneren. Binnen de groepen zelf krijgen de kleuters in hoekenwerk en tijdens instructiemomenten in een kleine groep inhouden en vaardigheden op eigen niveau aangeboden. De leerkrachten hanteren overwegend een ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl en zorgen voor een veilig en stimulerend klasklimaat.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De leerkrachten voorzien bij elk thema een aantal boeken en ontwikkelingsmaterialen. Het valt op dat het vaak gaat om eigen verzamelde en aangemaakte materialen. De meeste teamleden vinden het jaarlijks budget ontoereikend. Ze beschikken over te weinig verbruiksmaterialen. Ze vinden het jammer dat er weinig nieuwe didactische spelen of ander materiaal kunnen aangekocht worden om hun activiteiten een concrete invulling te geven. Vaak kopen ze zelf zaken aan, onder meer ingrediënten voor hun huishoudelijke activiteiten.

Infrastructuur

Sommige klassen zijn nogal klein. In de onderbouw is er een tussenverdieping om de ruimte te vergroten. In een aantal klassen zijn er geen kasten, maar rekken, al dan niet voorzien van een gordijntje. Soms komt het geheel nogal druk over en niet overal zijn de materialen even net geordend.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten volgen hun kleuters nauwgezet op. Observatiegegevens variëren van occasionele bevindingen tot meer doelgerichte observaties. Sinds dit schooljaar hanteert het team een nieuw kindvolgsysteem, aangereikt door het eigen net en gebaseerd op de leerplannen. Het geeft een overzichtelijk beeld van de totale ontwikkeling van de kleuter. Deze overschakeling brengt veel werk met zich mee, ook voor kleuters die ontwikkelen zoals verwacht. Maar de meeste leerkrachten hopen dat ze met het nieuwe instrument de kinderen goed kunnen volgen en vooruithelpen. Een

aantal vindt het veel schrijfwerk en ziet het veeleer als een soort verantwoording dat alles aan bod komt. Het team wil deze aanpak verder op zijn efficiëntie en haalbaarheid evalueren.

Indien de ontwikkeling van een kleuter niet loopt zoals verwacht, gaat de leerkracht in overleg met de zorgcoördinator over tot verfijnde observatie, met het oog op een adequate ondersteuning. Het is niet altijd evident om voor kinderen die een moeilijk gedrag vertonen, de gepaste oplossing te vinden.

Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie*

Begin september zijn er infoavonden en tweemaal per schooljaar zijn er oudercontacten. Maar tussendoor zijn er veel contacten, omdat de ouders de kinderen in de klas mogen brengen en afhalen. Leerkrachten spreken de ouders snel aan. Bij de jongste kleuters dient het heen- en weerschriftje om aan ouders te vertellen wat er allemaal aan bod kwam tijdens het voorbije thema. Enkelen kondigen daar ook het nieuw thema aan en roepen de kinderen op om iets van thuis mee te brengen.

In een aantal gevallen is de informatie die meegaat naar huis nogal uitgebreid en daardoor niet altijd even goed leesbaar voor de ouders die een andere thuistaal hebben.

Bij de oudste kleuters kondigen de leerkrachten het nieuw thema aan op de klasdeur of in het mapje. Iemand hanteert 'een dagboek' dat ouders kunnen inkijken.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

De leerkrachten staan plichtsbewust in voor de basiszorg in hun klas. Ze geven vanuit hun dagelijkse vaststellingen gerichte ondersteuning en impulsen, vooral tijdens de speelleermomenten.

Sinds kort zijn er een aantal zorguren toegevoegd aan de kleuterschool, waardoor de leerkrachten kunnen rekenen op extra ondersteuning voor bepaalde kinderen.

Kleuters die verhoogde zorg of uitbreiding van de zorg nodig hebben, worden op een multidisciplinair overleg besproken. Voor sommigen stelt de zorgcoördinator een individueel of groepshandelingsplan op.

Een aantal kleuters dat de Nederlandse taal helemaal niet beheerst, kan terecht bij de leerkracht AN (anderstalige nieuwkomers). Deze functie blijft op school bestaan, ook al zijn er officieel geen AN meer.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De teamleden volgen een nascholing rond taalvaardigheid, aangeboden door het eigen net.

Ze getuigen dat ze daarbij al een aantal inzichten opdeden, die ze kunnen toepassen in hun klaspraktijk, onder meer door het werken met kleinere groepen en vormen van préteaching.

Ze wensen ook nog verdere ondersteuning bij het gebruik van de digitale agenda. Een aantal teamleden gaat op individuele nascholing.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De teamleden werken een gradueel opgebouwd aanbod uit, met aandacht voor de verschillende domeinen. De school besteedt extra aandacht aan woordenschatverwerving en leesbevordering.

Curriculum	Het eerste leerjaar hanteert een apart leerpakket dat vooral gericht is op aanvankelijk lezen, maar de leerkrachten voorzien ook een aanbod voor de andere domeinen. Van het tweede tot het zesde leerjaar is eenzelfde onderwijsleerpakket de leidraad voor het plannen en aanreiken van een evenwichtig en samenhangend aanbod voor Nederlands. De meeste teamleden gaan kritisch om met het leerpakket en passen het geheel soms aan met eigen opdrachten. Sommige leerkrachten kunnen niet alle lessen afwerken. Nagaan of alle kerndoelen voor hun klas dan wel aan bod komen, gebeurt niet bij iedereen. De planningsdocumenten zijn niet in alle klassen even sterk uitgewerkt en vaak weinig functioneel. Daar zijn ook maar beperkt afspraken over. Sommigen verwijzen naar de handleiding, maar maken geen selectie van de doelen. Door een technisch probleem komen in een aantal groepen ook de doelen voor de andere onderwijsnetten in de dagplanning.
Onderwijsaanbod	Naast de gerichte aandacht vanuit het onderwijsleerpakket, krijgen leerlingen kansen voor het ontwikkelen van de luister- en spreekvaardigheden bij het onthaal, in kringgesprekken maar ook in de andere leergebieden.
<i>Referentiekader</i>	Het team heeft veel aandacht voor woordenschatverrijking en goede zinsconstructies en koppelt dit vaak aan het thema binnen wereldoriëntatie.
<i>Planning</i>	De school investeert in technisch lezen, maar ook begrijpend lezen krijgt de nodige aandacht. Verschillende leesvormen, zoals partnerlezen, niveaulezen, tempolezen, estafettelezen, de klasbibliotheek en de bibliotheekbezoeken vormen een basis voor leesbevordering. Spelling krijgt een prominente plaats in de weekplanning. Voor schrijven kunnen sommige leerkrachten voorbeelden geven van een functionele, geïntegreerde benadering. In andere klassen zijn de opdrachten nogal eenzijdig.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Het is nog geen teamverworvenheid om aan de leerlingen bij het begin van de les de doelen te verduidelijken en bij wijze van afronding te reflecteren in hoeverre de vooropgestelde doelen al dan niet zijn bereikt.
<i>Samenhang</i>	De meeste leerkrachten hebben aandacht voor gevarieerde werkvormen. Ondanks de verschillen in de uitvoering, slagen de leerkrachten er over het algemeen in, een leeromgeving te creëren die de betrokkenheid van leerlingen verhoogt.
<i>Brede harmonische vorming</i>	Zelfstandig werk komt vooral in de stamgroepen voor.
<i>Actief leren</i>	
Materieel beheer	De leerkrachten beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. In alle klassen zijn er handboeken en werkboeken voor de leerlingen. Er zijn wandplaten met heuristieken om het denken van kinderen te ondersteunen. Soms hangen er wel veel platen in de klas, waardoor het geheel niet altijd overzichtelijk is. In een aantal klassen is er een bibliotheek, maar de boeken zijn door de leerkracht vaak zelf verzameld of aangekocht.
Uitrusting	
<i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie	De meeste teamleden gebruiken de leerpakketgebonden taken en toetsen om de kennis en vaardigheden van leerlingen te evalueren. Soms maken ze ook nog zelf bijkomende toetsen.
Evaluatiepraktijk	De vorderingen voor technisch lezen worden zowel via de toetsen van het onderwijsleerpakket als via het leerlingvolgsysteem in kaart gebracht.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	De school neemt deel aan schooloverstijgende toetsen. De resultaten komen meestal overeen met de referentiegroep en het Vlaams gemiddelde. Voor
<i>Kindvolgsysteem</i>	
<i>Leerlingvolgsysteem</i>	
<i>Gericht op bijsturing</i>	

sommige leerstofonderdelen met complexere, niet meteen meetbare doelen oordelen leerkrachten veeleer vanuit ervaring en deskundigheid, minder vanuit leerplandoelen. Een aantal teamleden levert inspanningen om evaluaties voor spreken vanuit gerichte invalshoeken en criteria te onderbouwen. De gelijkgerichte en graduele opbouw kan op dat vlak nog aan belang winnen.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

Bij de rapportering is er een onevenwicht tussen de domeinen. Dictee krijgt daarbij de meeste aandacht.

Het is opmerkelijk dat er over spreken in het eerste leerjaar niet expliciet gerapporteerd wordt en in andere klassen ook maar zelden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De teamleden kennen de beginsituatie van de leerlingen op basis van het leerlingvolgsysteem voor lezen en het individuele leerlingendossier. Tijdens het overgangsgesprek geven de leerkrachten informatie door die nodig is om verdere zorg te bieden.

De school opteert ervoor om structureel te differentiëren. Door te kiezen voor 'instructiegroepen' krijgen de leerlingen zoveel als mogelijk onderwijs op maat. Bepaalde kinderen krijgen curriculumdifferentiatie door aan te sluiten in een lagere instructiegroep.

De meeste leerkrachten getuigen dat ze door de kleinere groepen de kinderen goed kunnen begeleiden en opvolgen. Ook binnen de groep is er ook nog aandacht voor differentiatie. Kinderen die sneller vorderen, werken aan aparte opdrachten en krijgen op die manier de nodige uitdaging.

Tijdens het zelfstandig werk in de stamgroepen, kunnen leerkrachten kinderen die het nodig hebben, extra hulp bieden.

Visieontwikkeling

Een visie op taalvaardigheidsonderwijs is nog minder uitgesproken. Het team zoekt een evenwicht tussen het bijbrengen van kennis en vaardigheden, technische aspecten van taal en het verhogen van de communicatie. De nadruk ligt nog vooral op lezen, spelling, taalsystematiek en taalbeschouwing.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie (WO) in onvoldoende mate. Niettegenstaande er veel aandacht is voor de leerplandoelen, is het aanbod ontoereikend en vaak niet aangepast aan de doelgroep. De kerngedachten bij de eindtermen en de visie van het leerplan zijn onvoldoende gekend. De graduele opbouw is veeleer beperkt en er zijn geregeld overlappingen. De evaluatiepraktijk is onvoldoende breed uitgewerkt.

Curriculum
Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Na verkenning van meerdere onderwijsleerpakketten, koos het team om de thema's zelf uit te werken en slechts in beperkte mate gebruik te maken van een onderwijsleerpakket.

Alle leerkrachten van de stamgroepen hanteren het leerplan als referentiekader. Op zich is dat natuurlijk waardevol. Enkele teamleden kunnen daarvoor op ondersteuning rekenen van de directeur. Toch komen in een aantal klassen niet alle domeinen evenwichtig aan bod en zijn er een aantal hiaten en overlappingen.

De planningsdocumenten zijn divers en in een aantal gevallen zeer summier. Ook hier hebben de teamleden een grote vrijheid. Sommigen clusteren de leerplandoelen en schrijven daar het thema bij waarin de doelen aan bod komen. Sommigen schrijven voor het hele thema in hun dagplanning verschillende dagen na elkaar telkens dezelfde doelen bij een thema, zonder onderscheid te maken, wat er precies die dag op het programma staat. Anderen noteren soms heel veel doelen voor een activiteit of helemaal geen.

Niet iedereen slaagt er even goed in om de inhoud van de lessen af te

stemmen op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leerkrachten bepalen zelf hoe ze doelen kunnen bereiken, maar beschikken over weinig bronnenboeken. Ze verzamelen vaak informatie op het internet, maar houden daarbij niet genoeg rekening met de moeilijkheidsgraad.

Toch zijn er groepen waar een grondig uitgewerkt jaarprogramma garanties biedt voor een degelijk en evenwichtig aanbod.

Er is nog weinig afstemming over de klassen heen, waardoor de graduele opbouw niet gegarandeerd is.

Thema's krijgen meestal een cursorische invulling en worden dus uitgewerkt met een vaak te eenzijdig accent op één bepaald domein. De meeste teamleden benaderen ook techniek nog te eng. De omgeving van het kind bevat nochtans 'voldoende kansen en uitdagingen om aan techniekonderwijs een volwaardige voedingsbodem en een uitnodigend oefenterrein voor creativiteit te geven', zoals het leerplan zegt.

Afhankelijk van de individuele leerkracht is er bij het onderwijsaanbod een horizontale samenhang met andere leergebieden.

De leerinhouden worden meestal wel geduid vanuit levensechte waarnemingen of vanuit de belevingswereld van de leerlingen. De school beschikt over een schooltuintje waar kinderen het groeiproces van groenten en kruiden kunnen volgen. Er staan een aantal leeruitstappen op het programma en de oudste leerlingen maken een meerdaagse uitstap. Er blijven nog mogelijkheden liggen om de directe en de iets verdere omgeving te exploreren. Afspraken over leeruitstappen, waarbij een logische opbouw verzekerd is, zijn er maar in beperkte mate.

In een aantal klassen is er aandacht voor actualiteit. Bij sommigen krijgt dit een rijke invulling, maar soms blijft het nog te veel bij 'weetjes'. Er worden kansen gemist om vanuit actualiteit bepaalde leerinhouden te duiden of te verdiepen. De koppeling van actualiteit aan tijd- en ruimtekaders, is nog geen gewoonte. Het team voorziet een aanbod voor verkeerseducatie. Het voert als Eco-school een gezondheidsbeleid om de leerlingen aan te zetten tot een gezonde en milieubewuste levensstijl.

De meeste leerkrachten zien leren als een actief en constructief proces. Actieve werkvormen en interactief leren krijgen in verschillende klassen voldoende aandacht en bieden de leerlingen geregeld kansen om samen te ontdekken, te exploreren of te onderzoeken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De ruimte- en tijdskaders in het klasbeeld volgen niet steeds de opbouw volgens het leerplan en er zijn weinig afspraken over het didactisch gebruik ervan, waardoor de aanwending en functionaliteit beperkt zijn. Daardoor worden kansen voor de ontwikkeling van het historisch besef en het ruimtelijk inzicht bij de leerlingen enigszins gehypothekerd. Niet overal zijn er herkenningpunten uit de eigen leefwereld en -omgeving geïntegreerd of spreken de aangeduide gebeurtenissen soms te weinig aan.

De leerkrachten zeggen dat ze over te weinig materialen beschikken om de eindtermen te bereiken. Op schoolniveau moet nog verder onderzocht worden of alle leermiddelen die het leerplan voorschrijft, aanwezig zijn.

In sommige klassen krijgen de leerlingen voldoende kansen om via digitaal bronmateriaal informatie op te zoeken en te verwerken. Dit bevordert hun actieve deelname aan het onderwijsleerproces en verhoogt hun ICT-vaardigheid.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De actuele evaluatievormen volstaan niet om de eisen van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied in kaart te brengen. De resultaten van de eigen toetsen geven beperkte informatie over het al dan niet bereiken van de leerplandoelen. In de opgaven is de relatie met de leerplandoelen niet altijd duidelijk. Vaak gaat het hoofdzakelijk over het reproduceren van kennis. Evaluatie van processen, inzichten, vaardigheden en attitudes, krijgt in verschillende groepen nog weinig aandacht. In de stamgroepen van de jongste leerlingen wordt er zelden op individueel niveau geëvalueerd, waardoor het ook niet duidelijk is of de kinderen het beoogde doel bereiken.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	Bij de rapportering staat er naast de vermelding van het behandelde onderwerp of thema een algemene score. Sommige teamleden schrijven in de verbale beoordeling ook nog een kleine toelichting over het behaalde resultaat. In een aantal groepen staat het leergebied wereldoriëntatie niet op het rapport vermeld, waardoor ouders een verkeerd signaal krijgen, alsof dit geen volwaardig leergebied zou zijn.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De beeldvorming met betrekking tot dit leergebied is beperkt. De informatie in het leerlingendossier bevat zeer weinig gegevens over de eisen van de leerlingen in verband met wereldoriëntatie. Ook al is er in alle klassen aandacht voor een veilig klasklimaat en een positieve sfeer, er wordt weinig rekening gehouden met het ontwikkelingstempo en de individuele mogelijkheden van de leerlingen. Slechts enkele leerkrachten hebben oog voor differentiatie binnen dit leergebied. Sommige leerlingen van de stamgroep volgen Nederlands in een lagere instructiegroep, maar krijgen toch dezelfde teksten en verwerking van leerinhouden in de WO-lessen. Dat betekent voor sommige leerlingen een hinderpaal.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	De teamleden kregen, onder aanmoediging van de pedagogische begeleiding en de directeur, zeker de nodige impulsen om met de leerplannen aan de slag te gaan. De manier waarop dit gebeurt, is echter divers. De uitgangspunten bij de eindtermen zijn weinig gekend. Toch is er een belangrijke stap gezet, maar de uitvoering in de praktijk moet in een aantal klassen beter aansluiten bij de visie van het leerplan en vereist een nauwgezette opvolging. Sommige teamleden pleiten voor meer houvast en vragen naar bronnenboeken en naslagwerken om op een gepaste wijze hun aanbod te stofferen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne systematisch na. Ze krijgt daarbij ondersteuning van de stedelijke preventiedienst, die geregeld controles en risicoanalyses uitvoert. De school volgt ook de opmerkingen van externe deskundigen op. Opmerkingen worden meestal via 'werkbonden' aan de stedelijke diensten gemeld.

Er blijven nog een aantal aandachtspunten, zoals de frequentie van het welzijnsoverleg, gescheiden toiletten en de opmerkingen in de keuringsverslagen van de elektriciteit. In sommige klaslokalen is de zonwering nog steeds niet hersteld, ondanks herhaald aandringen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De onderwijsinspectie rekent er op dat de school om de opgesomde aandachtspunten nauwgezet opvolgt en de risico's probeert te beheersen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja

Onderzochte regelgeving	
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school beschikt over een degelijk zorgbeleidsplan, waarin de visie en structuur voor de zorgwerking beschreven staat.
- Daarnaast heeft ze ook een zorgplan waarin twee thema's (Preventie en remediëring en Socio-emotionele ontwikkeling) grondig uitgewerkt staan. 'Elk kind is uniek' is de kerngedachte van de zorgvisie in deze school.
- Daarbij heeft het team de taak ervoor te zorgen dat elk kind, zowel het minder begaafde als het meer begaafde, kan groeien en zich in optimale omstandigheden kan ontwikkelen.
- Het zorgbeleid is opgebouwd vanuit de principes van handelingsgericht werken en het zorgcontinuüm. Het is voor de betrokkenen duidelijk welke maatregelen er genomen worden voor alle leerlingen en welke voor de leerlingen met speciale noden. Het team kent de verschillende fasen van het zorgcontinuüm en handelt ernaar.
- De school stelt duidelijke doelen voorop en koppelt er acties aan op leerlingen-, leerkracht- en schoolniveau en dat op korte en middellange termijn.
- Kinderen met individuele behoeften (zorgkinderen) krijgen waar mogelijk een aangepast traject of maatregelen, waarbij ook zij kans maken om de basisschool met vrucht te beëindigen.
- Ondersteuning** De zorgcoördinator creëert op een professionele wijze een duidelijke zorgwerking. Ze doet dat in samenspraak met de brugfiguur, de directeur en de CLB-medewerker. De zorgcoördinator werkt op de drie niveaus. Het team waardeert haar werk en zegt veel steun te ondervinden van het zorgteam.
- De school beschikt over een groot aantal SES-lestijden (naar de Socio-Economische Status van de leerlingen). Het kleuterteam kiest ervoor om de lestijden te gebruiken om kleinere klasgroepen te maken.
- Het team van de lagere afdeling wendt de SES-uren voornamelijk aan om extra instructiegroepen te maken. Instructiegroepen met een grote concentratie zorgleerlingen worden klein gehouden. Waar nodig wordt een tussengroep ingelast. Het team opteert ervoor om vooral aan de basis van de lagere afdeling extra ondersteuning te bieden.
- Naast het zorgteam en de stamgroepleerkrachten telt de school ook een aantal zorgleerkrachten die een instructiegroep leiden of kinderen ondersteunen met specifieke noden. Voor dat laatste zijn er echter maar een beperkt aantal lestijden voorzien.
- Voor alle betrokkenen in de zorgwerking is er een duidelijke taakomschrijving. Het zijn vooral de groepsleerkrachten zelf, die de kinderen zo goed mogelijk moeten volgen en hulp bieden. Het is ook de bedoeling dat tijdens het zelfstandig werk in de stamgroepen, de leerkracht ruimte creëert om bepaalde kinderen nog iets uit te leggen of te remediëren.
- Het team is bekommerd om het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen en heeft aandacht voor de socio-emotionele ontwikkeling van het kind.
- Het zorgteam hecht veel belang aan een goede communicatie. Zo is er driewekelijks een overlegmoment met alle betrokkenen over de zorg van bepaalde kinderen. Daarnaast is er trimestrieel een klassenraad, voor de

bespreking van de evolutie van alle leerlingen. Op de eindklassenraad is ook de klasleerkracht van de volgende stamgroep erbij.

De teamleden bereiden de kindbesprekingen voor aan de hand van goed gestructureerde documenten. Observaties en resultaten op toetsen, vormen daarbij de basis. Voor een aantal kinderen wordt na de bespreking een individueel of groepshandelingsplan opgesteld. Dit vormt het uitgangspunt voor de verdere begeleiding.

De teamleden hanteren verschillende differentiatievormen om hun aanbod af te stemmen op de noden van de kinderen. De kleuters krijgen kansen om op eigen tempo en niveau te vorderen. In de lagere afdeling gebruiken de onderwijzers de differentiatievormen aangereikt door de leerpakketten en bieden ze extra oefeningen en ondersteuning aan. Het team hanteert eveneens stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen voor kinderen die dit nodig hebben. Een aantal leerlingen volgt voor Nederlands en wiskunde de les in een lagere instructiegroep. Op die manier past de school curriculumdifferentiatie toe of krijgen sommige kinderen een aangepast leertraject. Voor leerlingen die sneller vorderen, zijn er meer uitdagende opdrachten en taken voorzien, die ze meestal zelfstandig uitwerken.

De gegevens van de leerlingen worden verzameld in het kinddossier. Alle relevante gegevens, tussenkomsten, verslagen en afspraken zijn erin opgenomen.

De brugfiguur is de belangrijkste schakel tussen de school en de ouders. Zij is bij de hele zorgwerking heel nauw betrokken. Ze stelt zich zeer laagdrempelig op en onderhoudt goede contacten met de ouders, onder meer door de koffiemomenten, tweemaal per week. Ze toont hen de weg naar verschillende verenigingen of instanties in de buurt. Zo gaat ze op zoek naar gepaste hulp en ondersteuning.

Doeltreffendheid De zorgcoördinator is er zich sterk van bewust dat het team de werking met kleinere groepen in de kleuterafdeling en instructiegroepen in de lagere afdeling grondig moet evalueren. Het is nog vroeg om op schoolniveau uitspraken te doen of de vernieuwingen doeltreffend zijn en voor de nodige effecten zorgen. Of het aantal leerlingen met een leerachterstand op het einde van de lagere school daarmee effectief zal dalen, blijft nog de vraag. Een aantal problemen stelt zich bij de oudste leerlingen en daar is er nauwelijks hulp en staan de groepsleerkrachten er vrijwel alleen voor. Toch concludeert het team dat voor sommige kinderen het welbevinden en de betrokkenheid in de instructiegroepen zeker is toegenomen.

Ontwikkeling De school houdt rekening met externe verwachtingen. Het zorgteam staat open voor actuele ontwikkelingen. Het introduceert nieuwe inzichten, licht de collega's in tijdens personeelsvergaderingen en begeleidt hen in vernieuwingsprocessen. Het zorgnetwerk op niveau van de scholengemeenschap waaraan de zorgcoördinator participeert, is inspirerend voor vernieuwingen en voor het leren van elkaar.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** In het schoolwerkplan vinden teamleden korte visieteksten over evalueren en rapporteren. De school kiest ervoor om met tussenperiodes van ongeveer 6 weken een doelenrapport mee te geven. De omschrijving van de nagestreefde doelen blijft echter meestal beperkt tot de vermelding van het onderwerp of thema. De toetsen die het rapport vergezellen, bieden ouders wel meer informatie over de vorderingen van hun kind.
- Per leerdomein krijgen de leerlingen een cijfer, naast de 'gewenste score' als referentiewaarde. Voor het bepalen van deze gewenste score hanteert het team een 'slaagnorm' per leeftijdsgroep als richtwaarde.
- Driemaal per jaar krijgen de leerlingen ook een overzichtsrapport, dat de evolutie per leergebied in kaart brengt. Hierbij kiest het team er terecht voor om geen totaalprocent over alle vakken heen te vermelden.
- Daarnaast opteert het team ervoor om aandachtspunten voor leren leren en sociale vaardigheden te beoordelen in een attituderapport. De relatie met de leergebiedoverschrijdende eindtermen is hier duidelijk herkenbaar. Behalve voor het eerste leerjaar is er geen gradatie in de verwachte competenties voorzien. Hoewel het schoolwerkplan een afzonderlijk rapport voor lichamelijk opvoeding omschrijft, is dit in het huidige leerlingenrapport niet terug te vinden.
- Ouders krijgen bij het leerlingenrapport informatie over de schoolvisie en – aanpak voor dit proces. De school stimuleert een aanmoedigende en ontwikkelingsgerichte benadering van de leerlingenresultaten.
- Ondersteuning** Het team van de lagere afdeling hanteert een softwareprogramma om het leerlingenrapport vorm te geven. Het schoolwerkplan vermeldt de technische afspraken en zo nodig kunnen teamleden bij de ICT-werkgroep terecht voor extra uitleg.
- Er zijn te weinig afspraken over de frequentie en het evenwicht waarmee de verschillende leergebieden en –domeinen op het rapport aan bod moeten komen. Daardoor is er vaak een overwicht aan cijfers voor wiskunde en (vooral schriftelijk) Nederlands. Spelling krijgt de meeste aandacht. Spreken en wereldoriëntatie krijgen een zeer beperkte of zelfs geen vermelding. Ook muzische vorming komt in verschillende klassen zelden of niet op het leerlingenrapport. De school schetst hier een te eenzijdig en onvolledig beeld van de ontwikkeling van kinderen.
- Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling organiseert de school geregeld oudercontacten of een infoavond. Het engagement van ouders hierbij is wisselend. Anderstalige ouders kunnen ondersteuning van een tolk aanvragen. Ouders krijgen bij het begin van de schooldag de kans om contact te nemen met de leerkracht van hun kind. De school voorziet daarvoor structureel een kort moment voor de lessen starten. Bij het einde van de dag mogen ouders hun kleuter in de klas afhalen.
- Daarnaast voorzien teamleden nog andere kanalen voor informatiedoorstroming, zoals een heen-en-weermap, een themabrief, informatie op een prikbord ... Het gebruik ervan is veeleer leerkrachtafhankelijk. Verschillende teamleden posten foto's en informatie over wat op school gebeurt op een klasblog.
- Het team probeert ouders bij de school te betrekken via het ondersteunen van activiteiten en uitstappen en tijdens projecten, die aansluiten bij een specifieke oudergroep. De school wil ook zichtbaar aanwezig zijn bij evenementen in de buurt.
- Voor de interne rapportering over hun aanbod en over de vorderingen van kinderen groeit het gebruik van een digitaal platform. Digitale kleuter- en

leerlingvolgsystemen maken de communicatie over de ontwikkeling en de ondersteuningsnoden van kinderen transparanter. Toch blijft een structurele doorstroming van leerlingeninformatie tussen instructie- en stamgroepen een moeilijke zaak.

- Doeltreffendheid** Het kleuterteam reflecteerde over het observatiedossier dat tot voor kort in gebruik was. Ze vonden het te weinig 'breed' en kozen op basis van professionalisering voor een nieuw volgsysteem. Teamleden in de lagere afdeling overlegden in het verleden over de effectiviteit van een cijferbeoordeling voor de verschillende leergebieden. Ze voorzien tot nu toe weinig alternatieven voor leergebieden, waar ze die cijferbeoordeling moeilijker, minder zinvol of 'minder objectief' vinden. Het attituderapport vormt daar een uitzondering op. Een efficiënte communicatie met ouders was een onderwerp van overleg op de bijeenkomsten met de ouderraad.
- Ontwikkeling** Het pleit voor de ontwikkelingsdynamiek van het team dat het feedback vraagt over de aanpak van rapportering. De directeur stelt (terecht) dat dit proces in de nabije toekomst een prioritaire aanpak vraagt. Hij wil ook informatie zoeken bij collega's. Sommige teamleden pleiten voor ruimere kansen om leerlingen zichzelf te laten evalueren. Er leven wel waardevolle ideeën, maar die werden binnen het team nog weinig geëxpliciteerd.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur is de spilfiguur in het intern leiderschap van de school. Hij is meestal vlot bereikbaar voor de leerlingen, het personeel en de ouders. De meeste teamleden waarderen zijn menselijke kwaliteiten en zijn luisterbereidheid. Hij laat zich bijstaan door een beleidsondersteuner. Enkele verantwoordelijkheden worden participatief gedeeld. Zo spelen het beleidsteam en het zorgteam een belangrijke rol en zijn er een paar werkgroepen actief. Deze structuren zorgen voor een breed draagvlak.
- Om het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden te volgen, controleert de directeur de planningsdocumenten, gaat hij op 'drie minuten'-doorloopbezoek, op klasbezoek bij de tijdelijke leerkrachten en houdt hij functioneringsgesprekken. Daaruit conclusies trekken en deze kennis gebruiken om onderwijskundig de koers te bepalen, gebeurt nog in mindere mate. Voor het leergebied wereldoriëntatie biedt hij een aantal teamleden ondersteuning voor de doelenbepaling bij de thema-uitwerking.
- Visieontwikkeling** De school profileert zich als een Eco-school. Ze legt duidelijke accenten voor milieu-educatie en een gezondheids- en veiligheidsbeleid. De directeur maakte de laatste jaren werk van de schoolvisie en schreef die uit in het opvoedingsproject. Alle actoren zijn daarbij betrokken en kennen er de inhoud van. In een overzichtelijke en rijk gevulde mindmap zijn de kinderen, het team, de ouders en de buurt duidelijk herkenbaar en worden de onderlinge relaties in kaart gebracht.
- De speelplaats is het paradepaardje van de school. De traditionele speelplaats werd het laatste jaar omgetoverd tot een avontuurlijke speeltuin, met heel veel kansen voor de kinderen om op ontdekking te gaan en zich uit te leven, maar ook om rustig in een hoekje te vertoeven.
- Het team maakt afspraken, zowel over het klasgebeuren als over de speeltijden. Maar deze zijn niet altijd helder en worden door teamleden soms verschillend geïnterpreteerd of ingevuld. De gezamenlijke doelgerichtheid en de verticale samenhang hebben nog groeikansen. Maar daarvoor zijn er essentiële inhoudelijke richtlijnen nodig, die nageleefd en opgevolgd worden.
- Besluitvorming** De directeur streeft een participatief beleid na. De personeelsvergaderingen zijn de belangrijkste formele overlegmomenten om met het hele team beslissingen te nemen.
- Het kleuterteam apprecieert het dat de vergaderingen geregeld opgesplitst zijn, zodat het op een zinvolle manier de tijd kan benutten om bepaalde zaken uit te werken.
- De groep is groot om vlot tot een besluit te komen. Soms duurt het lang voor een knoop wordt doorgemaakt, of wordt op een akkoord teruggekomen. Een groot aantal teamleden getuigt dat dit de schoolwerking niet ten goede komt. Bepaalde leerkrachten missen ook een duidelijke communicatie.
- Kwaliteitszorg** De school onderzoekt en evalueert bepaalde aspecten van de schoolwerking, ze doet dat onder meer door tevredenheidsonderzoeken te houden.
- De schoolleider verzamelt outputgegevens van schooloverstijgende toetsen en resultaten van de paralleltoetsen van peilingsproeven. Hij brengt de gegevens en de evolutie in kaart, maar verder gaat het voorlopig niet. Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om systematisch verzamelde outputgegevens te analyseren. Zo worden de resultaten slechts in mindere mate gebruikt om op schoolniveau conclusies te trekken en om eventuele bijstellingen door te voeren.

Het team werkt jaarlijks prioriteiten uit. Vaak wil de school te veel onderwerpen ineens aanpakken. Een richtinggevend tijdpad met een concrete timing, acties en tussentijdse evaluaties kunnen de diepgang van de implementatie verhogen.

GOK- en zorgbeleid

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen, en werkt daarvoor met instructiegroepen voor Nederlands en wiskunde.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Of de keuze om de SES-lestijden vooral in te zetten voor groepsverkleining het gewenste resultaat zal opleveren, moet de tijd nog uitwijzen.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling is het aanbod voldoende ruim en gevarieerd om de ontwikkelings- en leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie na te streven.
- De lagere afdeling levert de nodige inspanningen om de eindtermen en leerplandoelen voor Nederlands te realiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school ent de leerbegeleiding op een duidelijke visie en ondersteunt de realisatie ervan door een deskundig zorgteam en door duidelijke afspraken, transparante procedures en functionele werkdocumenten.
- In het attituderapport is er aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en leren leren.
- Het team streeft naar goede contacten met ouders.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school heeft haar visie herbekeken en uitgeschreven in een vernieuwd opvoedingsproject. De directeur visualiseerde het geheel in een overzichtelijke mindmap.
- Het beleids- en zorgteam zorgt voor een breed draagvlak en gedeeld leiderschap.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De planningsdocumenten kunnen bij velen functioneler zijn en een meer concreet beeld geven van de activiteiten of lessen.
- De kleuteronderwijzers kunnen het domein techniek sterker uitwerken in hun thema's.
- De kleuteronderwijzers kunnen bij gemeenschappelijke thema's formele afspraken maken om een graduele opbouw te garanderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan bij de aanwending van de SES-lestijden meer rekening houden met de grootste noden en met de ondersteuning van leerlingen in de hoogste klassen.
- De aandacht voor differentiatie in de stamgroepen kan nog aan belang winnen.
- In de rapporteringspraktijk kan er meer rekening gehouden worden met de totale ontwikkeling van het kind. De verschillende leergebieden en –domeinen kunnen evenwichtiger aan bod komen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan het aantal prioriteiten per schooljaar beperken en vernieuwingen doelgericht en planmatiger aanpakken.
- Beleidslijnen kunnen korter en meer rechtlijnig bepaald worden en gemaakte afspraken beter opgevolgd.
- Voor haar interne kwaliteitszorg kan de school de verzamelde gegevens grondiger analyseren, met het team bespreken en de nodige afspraken en bijstellingen doorvoeren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling moet de onderwijspraktijk voor wereldoriëntatie afstemmen op de visie van het leerplan en een volledig en gradueel opgebouwd aanbod realiseren. Ze moet in het aanbod meer rekening houden met het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De evaluatie moet breder uitgewerkt worden met aandacht voor kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **26-03-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Katrien DE ROO de inspecteur-verslaggever	Kristof DE WAEGEMAEKER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	